

at det bruges ogsaa i anden Betydning, man taler f. Eks. om Husmandsforeningernes „Sendemandsmøder“, at saa og saa mange „Sendemænd“ er til Stede der, men det forhindrer ikke, at man kan bruge det om en Gesandt. „Direktøren“ i Udenrigsministeriet er „Direktør“. Det er en Biografteaterdirektør ogsaa. Ordet „Sendemand“ har Hjemstedsret hos gode danske Forfattere. Det bruges allerede nu herhjemme, og det skal bruges i Norge. Det er et Ord, som Rigsdagen, efter min Formening, vil have Ære af at vedtage. Saa er der foreslaaet „Senderaad“ i Stedet for „Gesandtskab“. Flere gode danske Forfattere har benyttet „Sendefærd“ i Stedet for „Gesandtskab“. Men „Sendefærd“ er ikke saa godt. Det giver mere Indtryk af noget, som er paa Rejse, noget alt for mobilt. „Senderaad“ er derimod et Ord, som er brugt f. Eks. af Hans Dahl, som havde det gode Øre for det danske Sprog, og er foreslaaet i hans Ordbog, og det vil netop svare til det, som „Gesandtskab“ nu betyder. Jeg kunde have ønsket, at man kunde erstatte flere internationale Benævnelser med danske; men der er dog Forskel paa dem og paa disse grimme tyske Ord, vi har, med Forstavelsen „ge“. Dem har vi ellers efterhaanden faaet ud af vort Sprog. I det forelagte Lovforslag findes Ordet „Gebyr“, men nu er af Udvalget stillet Ændringsforslag om, at disse „Gebyrer“ skal gives efter Regler og ikke efter en Tarif, og i dette Forslag er Ordet „Gebyr“ ganske stille gaaet ud og „Afgift“ sat i Stedet. Saa helt stilfærdigt som Ordet „Gebyr“ er gaaet ud af dette Forslag, vil Ordene „Gesandt“ og „Gesandtskab“ vel neppe forsvinde. Man bør dog lægge Mærke til f. Eks. Ordet „Geburtsdag“; det benyttedes i dannede Familiekredse endnu i første Halvdel af forrige Aarhundrede; der blev skrevet for og imod det, og der blev en hel Kamp om det, men nu siger vi alle „Fødselsdag“ og ingen taler mere om „Geburtsdag“. Paa denne Maade har vi ogsaa faaet andre „Gevækster“ ud af det danske Sprog. Jeg haaber, at vi ogsaa skal faa disse „Gevækster“, „Gesandt“ og „Gesandtskab“ ud af Sproget og faa „Sendemand“ og „Senderaad“ ind i Stedet for. Som mangeaarig Formand for Sprogudvalget her i Tinget har jeg rigtignok haft de tristeste Erfaringer for, hvad man kan opnaa i den Henseende. Jeg kan huske, at jeg en Gang som Formand for Sprogudvalget foreslog, at man skulde sætte „Aarpenge“ i Stedet for „Apanage“. Det vilde

man ikke gaa med til, men nu er det Ord dog gaaet ind i Grundloven af 5. Juni 1915, og saaledes kan man efterhaanden, hvis man fastholder en Ting, vel ogsaa faa noget udrettet af den Slags her i Tinget, saa meget mere som Rigsdagen har en udmærket Forhistorie i den Henseende. Alle de Udtryk i Stænderforsamlingen, som havde fremmed Oprindelse, f. Eks. „Majoritet“ og „Minoritet“, „Præsident“ o. s. v. blev i den grundlovgivende Rigsforsamling fordansket. „Majoritet“ og „Minoritet“ blev af den grundlovgivende Rigsforsamling forandret til „Flertal“ og „Mindretal“, „Præsidenten“ blev „Formand“, „Komiteer“ blev „Udvalg“, „Referenten“ blev „Ordfører“, „Interpellation“ blev rettet til „Forespørgsel“ o. s. v. Paa den Maade fik den grundlovgivende Rigsforsamling danske Ord indført. Jeg gød vidst, om ikke Rigsdagen vil gaa i den grundlovgivende Rigsforsamlings Spor. Jeg skal derfor anbefale disse to af det ærede Medlem Hr. Pinstrup og mig stillede Ændringsforslag til Tingets Velvillie.

Til sidst vil jeg gøre opmærksom paa, at disse Ændringsforslag, som jeg har gennemgaaet, i Virkeligheden skulde hedde og ogsaa hedder Underændringsforslag, idet selve Lovforslagene er stillede op og betegnede som Ændringsforslag I. og II. Disse to Forslag var oprindeligt tænkt udarbejdede som eet Forslag, men Ministeriet fremsatte saa til sidst Opfordring til at udarbejde dem som to Forslag, idet det ene af dem skulde stilles som Ændringer til Tjenestemandsløven. I den Anledning udbad Udvalget sig en Udtalelse fra Lønningsraadet om, hvorvidt dette Lovforslag formelt var stillet rigtigt under Tjenestemandsløven. Derfra kom saa en Skrivelse, som er aftrykt i Betænkningen, og den har Ministeriet taget Hensyn til og har derfor stillet disse Ændringsforslag som Nr. I. og II., hvortil vi stiller Underændringsforslagene. Det er af formelle og løntekniske Grunde. Kun paa eet Punkt er der en Realitet, idet den højtærede Minister haabede paa at kunne samle hele Udvalget om Forslaget om, at Opholdstillægenes Størrelse skulde bestemmes af et Nævn, for hvilket Lønningsraadets Formand skulde være født Formand, og Rigsdagen skal vælge 4 Medlemmer og Udenrigsministeriet 2. Men de Radikale og Socialdemokraterne fastholdt deres Ændringsforslag, hvorefter Opholdstillægenes Størrelse skal bestemmes af selve Lønningsraadet. Venstre og de Konserva-